

Erhvervshus Nord

SKAGEN | FREDERIKSHAVN | SÆBY

Årsberetning

Når din forretning skal videre...

2019

Indhold

Formandens leder	3
Bestyrelse	4
Borgmesteren fortæller	5
Resultater og indsatser	6
Arrangementer	15
Vækst og vilje	16
Roblon Fonden	18
Erhvervs-Get-Together	20
Erhvervsforeningerne	22
Faglige netværk	24
Iværksætteri	26
Erhvervsfremmesystemet	30

Statistik

Job	32
Befolkningsudvikling	34
Uddannelse	36
Pendlere	38
Bolig	40
Erhvervshus Nords team	42
Erhvervshus Nords nøgletal	43

En **ny strategi** i det nye erhvervsfremmesystem

I 2020 begynder en ny strategiperiode for Erhvervshus Nord i et nyt erhvervsfremmesystem. Vi skal løfte vores rolle lokalt og sørge for, at vores erhvervsliv får nytte af erhvervsfremme – med nye job til følge

Strategien er skrevet i et fem års perspektiv og beskriver hovedopgaverne i Erhvervshus Nord og de mål, som skal bidrage til den erhvervsøkonomiske vækst i vores område. Strategien understøtter Frederikshavn Kommunes udviklingsstrategi Muligheder for vækst – muligheder for mennesker. Det er vigtigt, at vi løfter i flok og har de samme målsætninger. Vi har et fantastisk samspil mellem erhvervsliv og kommune, og vi har en åben samarbejdsflade, hvor vi inddrager alle interessenter, som kan og vil bidrage positivt til udviklingen i vores område.

Erhvervshus Nord er en del af det danske erhvervsfremmesystem, der er defineret i Lov om Erhvervsfremme, som er aftalt mellem KL og Erhvervsministeriet. Loven organiserer erhvervsindsatsen mellem Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, tre statslige institutioner, syv regionale erhvervshuse og den kommunale erhvervsfremmeindsats. Erhvervshus Nord er vores lokale aktør i det danske erhvervsfremmesystem og har til opgave at løfte erhvervsudviklingsopgaver her i vores område til gavn for alle i Frederikshavn kommune. Vi ønsker med strategien at bidrage til nye job og sikringen af kvalificeret arbejdskraft til vores virksomheder.

Erhvervshus Nords arbejde med erhvervsfremme deler vi ind i tre hovedopgaver; **Erhvervsservice, erhvervsudvikling og erhvervsstrukturudvikling**. Det rummer husets indsatser overfor de lokale virksomheder og indsatser for at nå målet om at skabe flere job og sikre kvalificeret arbejdskraft.

En af de ny strategiske indsatser, du også kan læse om her i årsberetningen, er Recycling City. Frederikshavn Kommune har en grøn strategi, og den vej skal erhvervslivet gå med. Vi skal tage del i den grønne omstilling, der handler om at omdanne affald til nye råmaterialer og nye produkter. Her ligger et potentielt erhvervseventyr i milliardklassen og op mod 1000 nye job.

Du kan i årsberetningen læse mere om den nye strategi fremadrettet og se tilbage på resultater af Erhvervshus Nords indsatser. Du finder i statistikdelen de nyeste tal for vores kommune, som tager en temperaturmåling på vores udvikling.

God læselyst,

Karl Erik Slynge,
formand for Frederikshavn Erhvervsråd

Frederikshavn Erhvervsråd

Frederikshavn Erhvervsråd er den overordnede bestyrelse for Erhvervshus Nord, og er sammensat af 13 medlemmer

Erhvervshus Nord er drevet af de tre erhvervsforeninger Skagen Erhvervsforening, Frederikshavn Erhvervsforening og Sæby Erhvervsforening med godt 550 medlemmer i alt. Hver forening har et forretningsudvalg bestående af tre medlemmer. Forretningsudvalgene i de tre foreninger udgør kernen i Frederikshavn Erhvervsråd. Derudover udgør bestyrelsen vores borgmester og et byrådsmedlem udpeget af Økonomiudvalget samt en repræsentant fra DI og LO.

Forretningsudvalget

Karl Erik Slyng
Formand
FRH Erhvervsforening
Trigon A/S

Allan Kastor Andersen
næstformand
Skagen Erhvervsforening
Nordjyske Bank

Kim Müller
2. næstformand
Sæby Erhvervsforening
Roblon A/S

Frederikshavn Erhvervsforening

Vagner Jensen
Norisol A/S

Marianne Bredevang
Scandic The Reef

John Sørensen
DMT Online ApS

Morten Mørk
Nordmark Maskinfabrik A/S

Skagen Erhvervsforening

Jakob Stenbakken Johnsen
HjulmandKaptain

Jens Pedersen
Skagen
Uddannelsescenter

Rikke Gandrup
Color Hotel Skagen
Erhvervshus
Nordjyllands bestyrelse

Udpegede medlemmer

Christina Ørskov
Ørskov Yard A/S
Dansk Industri

Michael Bue Nielsen
LO Vendsyssel

Birgit S. Hansen
Borgmester
Byråd (A)

Mette Hesberg Hardam
Byråd (V)

Tak for samarbejdet

Vi er stadig i færd med at komme på benene efter en finanskrise, der ramte os hårdt. Men det går den rette vej – ikke mindst fordi Frederikshavn Kommune og Erhvervshus Nord står skulder ved skulder

Frederikshavn Kommune er her i starten af 2020 endnu i færd med at kæmpe sig tilbage til kysten efter at have været i stormbølgerne vold og magt. Finanskrisen ramte os meget hårdt, blandt andet fordi vi som erhvervskommune er særligt følsom over for verdenskonjunkturerne. Når det så er sagt, har vi taget hul på det nye år med en vis grad af optimisme. Vi har satsninger i horisonten, der bærer håbets grønne farve. Og vi har en stærk fælle ved vores side, der deler vores ambitioner for fremtiden.

Man når ikke sin destination uden at udstikke en kurs. Vil man sejre, må man have en strategi. Det er logik, som alle kan være med på. I Frederikshavn Kommune er vi i gang med at revidere vores udviklingsstrategi fra 2016. Vi skal træde videre på de sten, der blev lagt i den. Men der skal også lægges nye, som vi kan gå på de kommende år. Blandt andet øger vi vores fokus på den grønne omstilling og de muligheder, den rummer for vores erhvervsliv. Vi har nemlig de bedste forudsætninger for at blive en del af det grønne erhvervseventyr. Vi har pladsen, kompetencerne og infrastrukturen. Og flere af vores virksomheder viser løbende, at der også er store teknologiske og innovative kræfter her.

Det er også sund logik, at man står stærkere, når man står sammen. Og det glæder mig, at Frederikshavn Kommune har en ambitiøs og vedholdende samarbejdspartner i Erhvervshus Nord. Vi har en fælles kontrakt om at fremme erhvervet i kommunen. Vi skal sammen fortælle verden, at her er karrieremuligheder i små, mellemstore og større virksomheder. Den opgave har vi taget på os i 2019. Og vi vil tage den på os fremadrettet. Frederikshavn Kommune og Erhvervshus Nord har forskellige roller men samme dagsorden. Derfor arbejder vi også på at sikre, at vores udviklings- og erhvervsstrategier harmonerer. Vi skal styrke erhvervslivet, vi skal sikre arbejdskraften, og vi skal fremme bosætningen i vores kommune. Vores kurs er klar, og vi når vores destination sammen. Tak for et godt samarbejde. Lad os fortsætte det de kommende år.

Med venlig hilsen

Birgit S. Hansen,
Borgmester, Frederikshavn Kommune

Indblik i resultater og indsatser i 2019

I Erhvervshus Nord arbejder vi for erhvervsøkonomisk vækst i Frederikshavn kommune ved at bidrage til udvikling i den enkelte virksomhed samt styrke erhvervsstrukturen og udvikle nye erhvervsøkonomier

M.A.R.S giver aktivitet i følgevirkomheder

Modern American Recycling Services (M.A.R.S) har i 2019 indviet deres faciliteter på Frederikshavn Havn, og driften er ved at være i gang. Erhvervshus Nord fortsætter med at assistere M.A.R.S på en række områder.

Tiltrækningen af M.A.R.S. vil i sig selv betyde 150 nye job i Frederikshavn Kommune. Da M.A.R.S. er en primær aktør, vil der herudover komme masser af afledte jobeffekter i følgevirkomheder.

Erhvervshus Nord har i 2019 fortsat arbejdet på at tiltrække følgevirkomheder til M.A.R.S. Indsatsen har resulteret i, at en stor international virksomhed indenfor offshore og logistik har etableret et lokalt kontor på havnen med henblik på at få M.A.R.S. som hovedkunde. Herudover har en større dansk maritim servicevirksomhed med ca. 15 ansatte etableret sig på Frederikshavn Havn samt en mindre dykkervirksomhed med fire ansatte.

Herudover arbejder Erhvervshus Nord med at gøre lokale virksomheder til underleverandører til M.A.R.S. Indtil nu har to lokale virksomheder indgået kontrakter, og otte andre har afgivet tilbud på forskellige produkt- og serviceydelser. Der arbejdes videre med at bringe andre lokale virksomheder i spil som leverandører.

UCN kører digitalt ledelsesforløb i Frederikshavn

Digitalisering i virksomhederne er afgørende for at forbedre produktiviten og være konkurrencedygtig. Erhvervshus Nord har derfor indgået et samarbejde med University College Nordjylland (UCN), der har flyttet det EU-støttede kursusforløb Digital ledelseskultur til Frederikshavn med kickoff i september 2019.

Det 10 måneders uddannelsesforløb består af 1:1 sparring, netværk og workshops. Under forløbet udvikler og opbygger hver virksomhed sin egen digitale handlingsplan med konkrete indsatser, muligheder og effekter af styrket digitalisering. Der er otte deltagende virksomheder med to medarbejdere hver – 16 lokale deltagere i alt.

Samlet set er potentialet mere end 300 job over de næste 5-10 år.

Forretningsmodel for socialøkonomiske virksomheder

Erhvervshus Nord driver i samarbejde med Jammerbugt og Frederikshavn Kommune et projekt, der har til formål at skabe socialøkonomiske virksomheder, som ansætter borgere på kanten af arbejdsmarkedet.

Erhvervshus Nord har udviklet en model for, hvordan man laver en strategi for en kommercielt drevet socialøkonomisk virksomhed. Vi har i 2019 arbejdet med forretningsplaner for tre virksomheder, som ønsker at drive virksomhed på socialøkonomiske præmisser. Én af de virksomheder er EasyRecycle, der genbruger

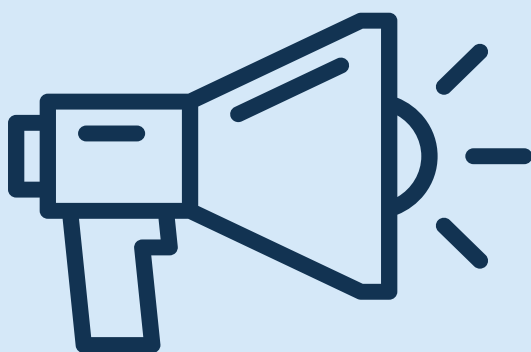
elektronisk udstyr. Virksomheden har været i et vejledningsforløb hos Erhvervshus Nord om, hvordan virksomhedens strategi og arbejdsprocesser skal være for at kunne rumme flere ansatte med særlige behov.

Vi vil gøre en forskel for mennesker med særlige behov, samtidig giver det forretningsmæssigt god mening. Ensformige arbejdsprocesser, bliver for dyrt at have højtlonnede ansatte til at udføre.

Svend Erik Fuglsang
CSO Manager EasyRecycle

Forretningsplanerne bliver udarbejdet på en sådan måde, at virksomhederne opnår en konkurrencefordel af at være socialøkonomisk i deres DNA. Dermed bliver den socialøkonomiske dimension en helt grundlæggende og fast del af virksomhedernes fremtidige virke.

Når erhvervet skal høres...

Vi står sammen i Skagen,
Frederikshavn og Sæby Erhvervsforening
om interessevaretagelse og involverer
os i relevante sager på vegne af
vores erhverv.

Erhvervshus Nord

SKAGEN | FREDERIKSHAVN | SÆBY

“

Der sker en masse her i Frederikshavn. Der er mange maritime aktiviteter, og udbygninger af havnen både her i Frederikshavn og Skagen vil føre flere med sig. Vi har allerede en del opgaver på ankerpladsen i Skagen, så vi rykker tættere på kunderne.

David Kofoed
Odin Diving

David Kofoed fra Odin Diving og Per Frank Hansen fra Erhvervshus Nord

Virksomheder ringer på for at etablere sig

Arbejdet for at styrke imaget for vores erhvervsliv og synliggøre de mange aktiviteter er lykket. I Erhvervshus Nord oplever vi en øget aktivitet for virksomheder, der selv ringer på og ønsker at etablere sig i vores område for at komme tættere på det lokale erhvervsliv.

En af dem er Odin Diving, der har etableret sig på Frederikshavn havn for at være tættere på de mange maritime aktiviteter – både eksisterende og nye i kølvandet på de store udvidelser i Frederikshavn og Skagen.

Konsulenthuset Progreso med base i Aalborg har etableret sig med en kontorplads i Magasinet i Kattegat Siloen.

I Erhvervshus Nord stiller vi vores service til rådighed for virksomheder, der ønsker at etablere sig i vores område.

“

Vi har naturligvis bemærket, at der er rigtig godt gang i væksten og erhvervsudviklingen i Frederikshavn. Det momentum vil vi gerne være en del af, siger Roald Førgaard, senior-konsulent i Progreso og selv bosiddende i Frederikshavn.

Nyt nybygningsværft i vores område

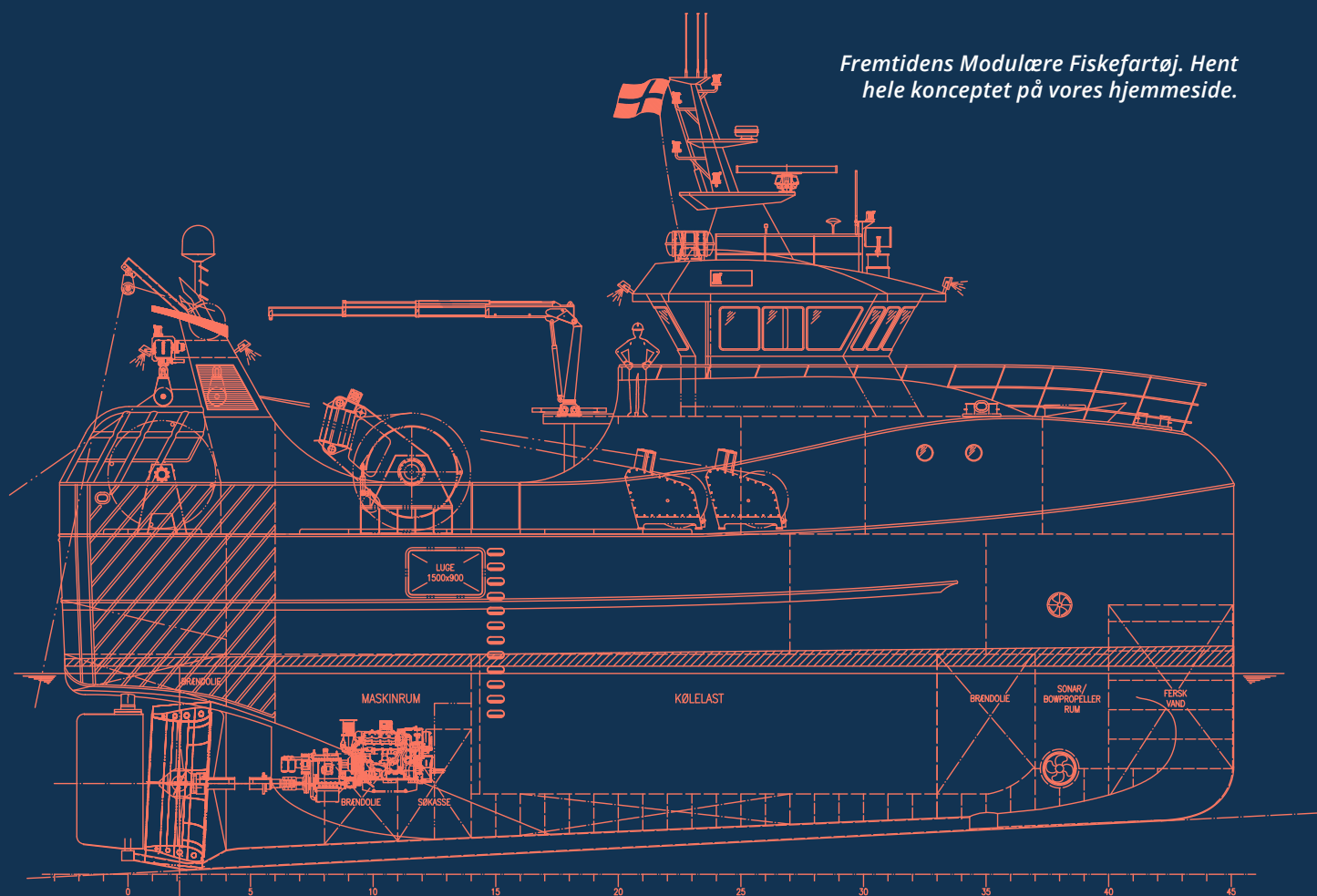
Erhvervshus Nord har gennem de seneste fire år understøttet JOBI Værft i omstillingen fra et service- og reparationsværft til et nybygningsværft og dermed etablering af en ny primær aktør i værdikæden for nybygning af fiskefartøjer.

I 2017 samlede vi et konsortium af lokale virksomheder - JOBI Værft, SafeEx, ShipCon og Strandby Havn - om udvikling af et nyt modulært og miljørigtigt fiskefartøj.

JOBI har allerede succes med strategien. I årene 2017 og 2018 blev der skrevet kontrakt på nybygning af tre fiskefartøjer til en samlet værdi på mellem 60 og 80 mio. kr.

I 2018-2019 er der kommet ordrer på to fiskefartøjer til en værdi på 40-50 mio. kr. Ordrene påvirker samtidig økonomien i en lang række maritime underleverandørvirksomheder i kommunen.

Over de næste 5-10 år kan denne satsning skabe mere end 100 nye job i Frederikshavn Kommune.

Fremtidens Modulære Fiskefartøj. Hent hele konceptet på vores hjemmeside.

Partnerskab har designet fremtidens modulære fiskefartøj

Det moderne fiskefartøj sparer op til 60 procent alene på brændstof. Det er konklusionen i det treårige EU- projekt Fremtidens Modulære Fiskefartøj, som Erhvervshus Nord har været projektleder for.

Ambitionen med fremtidens modulære fiskefartøj er at tage eksisterende teknologier og materialer i forhold til energioptimering, drift, fremdrivning, arbejdsmiljø, arbejdssikkerhed, fangstmetoder og skrogformer og koge det ned til to topmoderne fiskefartøjer på 17 meter og 24 meter med henblik på kyst- og kystnært fiskeri.

»Vi ville skabe et fiskefartøj, der var energioptimeret på alle fronter. Det er lykkedes. Vi er nede på et energiforbrug på under 50 procent i forhold til et traditionelt fartøj. Det gør resultatet interessant for fiskerne, da en af deres største udgifter er til brændstofforbrug. Der er en estimeret besparelse på 61 procent for et fartøj på 24 meter og cirka 45 procent for et 17 meter fartøj. Denne brændstofbesparelse er kun på fremdrivning, fangstredskaber, skroget og elforbruget. Hvis man begynder at indregne fiskefabriken og al udnyttet varme og kulde og de andre små optimeringer, så bliver besparelsen endnu større« forklarer Per Frank Hansen fra Erhvervshus Nord.

Partnerne JOB! Værft A/S, ShipCon ApS, SafeEx ApS, Strandby Fiskerihavn S/I, Strandby Fiskeriforening, Erhvervshus Nord og DTU Aqua har arbejdet på konceptet for fartøjerne i projektet Fremtidens Modulære fiskefartøj, der er støttet af EU's Regionalfond.

Konceptet sandsynliggør, at energioptimeringer kan reducere brændstofforbruget i 24 meter fartøjet med cirka 61 procent. Den nødvendige investering herfor er cirka otte millioner kroner, hvilket giver en kort tilbagebetalingstid. For et 17 meter fartøj er forbruget – og dermed besparelsen – mindre, men ligger dog fortsat på cirka 45 procent.

Et værktøj til at træffe de rigtige valg

Projektet har valgt at designe et fartøj med en regellængde på 24 meter, som falder ind under regelsættet Meddelelse E, hvorved der opnås en række fordele. 17 meter fartøjet er designet således, at regellængden ikke overskrider 15 meter, så der kan drages nytte af fordelene i Meddelelse F.

»Danske og udenlandske fiskere har med dette koncept fået et idékatalog og et værktøj til at træffe de rigtige valg, når de står overfor at skulle renovere eller bygge et nyt fartøj. Vi ser et stort potentiale for disse typer fartøjer i hele Skandinavien, Island, Færøerne, Grønland og Nord-europa. Vi håber naturligvis at kunne øge vores markedsandel af nybygninger i dette segment« fortæller Jesper Faurholt, adm. direktør på JOB! Værft i Strandby.

Skroget er designet i stål, da langt de fleste fiskere efterspørger det. Der er anvendt dieselelektrisk fremdrivning, da det giver en stor brændstofbesparelse og muliggør anvendelsen af to propeller uden at skulle have to drivlinjer, som sparer plads. I 17 meteren er der mulighed for at opnå yderligere besparelser ved at benytte de installerede batterier, når der ikke er behov for fuld effekt.

Foruden de mange økonomiske optimeringer giver designet forbedringer for arbejdsmiljøet og arbejds-sikkerheden ombord. Det moderne fangstudstyr er også med til at sikre en skånsom behandling af fisken og øge værdien af råvaren.

Download konceptet

På Erhvervshus Nords hjemmeside kan du hente det færdige koncept i pdf-format.

www.erhvervshusnord.dk/fiskefartoej

Kæmpe **jobpotentiale** i Recycling City

Ved at positionere os som Recycling City kan vi aktivere et erhvervseventyr i milliardklassen, som skaber vækst og job i meget stor skala.

Erhvervshus Nord har lavet en analyse, der viser, hvor vi kan skabe vækst og et stort antal job ved at klikke rigtigt ind i den bæredygtige dagsorden, som blandt andet FN's 17 Verdensmål sætter.

Verdensmålene er store og abstrakte og kan i en vækstsammenhæng være svære at omsætte til handlinger. Vores analyse peger på, at vi skal tage del i den grønne omstilling, der handler om at omdanne affald til nye råmaterialer og nye produkter. Her ligger et potentielt erhvervseventyr i milliardklassen, som kan skabe vækst og nye job i meget stor skala.

Vi skal positionere os som Recycling City, der står for en ansvarlig håndtering af udtjent udstyr, og som omdanner affaldsprodukter som plastik, stål, glasfiber, beton, elektronikskrot osv. til nye produkter. Med denne strategi er vi med til at reducere verdens forbrug af råstoffer ved at øge andelen af genanvendte materialer.

Vi har en unik chance

Vi har en unik position i Europa til at tage dette marked. Frederikshavn Havn har etableret det første site i verden, som er udviklet specielt med fokus på miljørigtig ophugning og recycling. Der er indlagt membran og afvandingssystem efter alle forskrifter på arealet, så man sikrer, at intet siver ned i undergrunden.

Vi har ophugningsværfter, der sammen har kapacitet til at ophugge 300.000 tons stål om året. Det gør os allerede nu til en af de største recycling spillere i Europa. Ved at sikre os råvaren i form af affaldsmaterialer som stål, er der basis for at tiltrække de næste led i værdikæden, hvor vi smelter stålet om ved hjælp af grøn strøm, så det kan genbruges i nye produktioner. Det samme kan vi gøre for andre affaldsmaterialer – kun fantasien sætter grænser.

Succesen og et nyt erhvervseventyr beror på vores strategiske evne til at skalere produktionen op og tiltrække råvarerne i form af affaldsmaterialer i store volumener og i den rette kvalitet. Har vi råvarerne i rigelige mængder, er der basis for at tiltrække de næste led i værdikæden for recycling – fra nedtagning og skrotning til bearbejdning og omdannelse til nye materialer og slutprodukter.

Vi kan tage dette marked, hvis vi agerer som first mover. Skal vi vinde dette marked, skal vi handle nu! Recycling City har potentiale til at skabe flere end 1.000 job i vores område.

Recycling City har potentiale til at skabe flere end 1.000 job i vores område.

1.650 personer til årets arrangementer

I 2019 har vi samlet 1.650 personer og 280 unikke virksomheder til arrangementer om emner som FN's 17 Verdensmål, online markedsføring og udbud & indkøb.

Dato	Arrangement
17. JAN	Vækst og Vilje Erhvervs- og Kulturarrangement
30. JAN	FN's 17 verdensmål i etisk og forretningsmæssig kontekst
6. FEB	Foredrag Peter Lund Madsen om hjernen og stress
7. MAR	Generalforsamling Sæby Erhvervsforening på Sæby Søbad
14. MAR	Generalforsamling Skagen Erhvervsforening på Nordjyllands Kystmuseum
18. MAR	Generalforsamling Frederikshavn Erhvervsforening med indlæg af Frederikshavn Havn, Orskov Yard og FIK Ishockey Academy
21. MAR	Udbud og Indkøb i Frederikshavn Kommune
25. APR	Muligheder i Innovationsfonden
14. MAJ	Sæby Varmeværk – solceller og datacenter
22. MAJ	Udbudsskole med Frederikshavn Kommune
13. JUN	Tapas og rundvisning i særudstillingen Mesterværker ved Skagen Erhvervsforening og Skagen Museum
20. AUG	Erhvervs-Get-Together
4. SEP	Markedsføringsloven ved HjulmandKaptain
5. SEP	Særkoncert med Allan Olsen for erhvervet – inviteret af Sæby Erhvervsforening
19. SEP	Kick off Digital Ledelseskultur
1. NOV	Seminar: Ledelse, organisation og kultur
5. NOV	Online Markedsføring ved Per Allerup, BIZON

“

Æren tilfalder dog ikke kun mig og mine idéer. Det var nødvendigt at have et bagland, som var med på at føre de idéer ud i livet, og det var Lauritzen Gruppen, der ejede Danyard

*Kaj Christiansen
FME*

Kaj Christiansen får Vækst og Vilje Erhvervsprisen

Kaj Christiansen vandt personligt Erhvervsprisen ved Vækst & Vilje arrangement den 16. januar 2020

Det var en stolt og ydmyg Kaj Christiansen, der modtog Vækst & Vilje Erhvervsprisen foran 300 gæster i Det Musiske Hus. Kaj har gjort en betydelig forskel for det lokale erhvervsliv med etableringen af Frederikshavn Maritime Erhvervspark (FME), som opstod efter lukningen af Danyard-værftet i 1999, og etableringen af Kattegat Siloen.

»Jeg er utrolig glad for den anerkendelse – især set i lyset af de andre nominerede. Æren tilfalder dog ikke kun mig og mine idéer. Det var nødvendigt at have et bagland, som var med på at føre de idéer ud i livet, og det var Lauritzen Gruppen, der ejede Danyard. De var med på idéen om at skabe noget nyt – i stedet for bare at lukke noget ned« sagde Kaj Christiansen.

Det var 15. gang, at der blev afholdt Vækst og Vilje af Erhvervshus Nord, Arena Nord og Frederikshavn Kommune med Spar Nord og Beierholm som sponsorer. Frederikshavn Erhvervsråd hædrer kandidater, som har haft betydning for vækst og udvikling i lokalområdet.

»Kaj Christiansen er en af de enkeltpersoner, som har haft allerstørst betydning for udviklingen af Frederikshavns nyere erhvervshistorie. Han kom til Frederikshavn som økonomidirektør på Danyard-værftet, som lukkede i 1999. Efter lukningen af Danyard var det Kaj Christiansens fortjeneste, at der opstod en ny virksomhed af asken fra det lukkede værft« siger Karl Erik Slyng.

Årets indlægsholder var den verdensanerkendte robotforsker og frederikshavner Henrik Iskov Christensen. Det musiske indslag blev leveret af sanger og sangskriver Michael Møller, der stammer fra Sæby.

Iværksætterpris til Morten Stausgaard

Årets iværksætterpris gik til Morten Stausgaard fra Sæby, der står bag både Cantona System A/S et patentanmeldt byggesystem, Cantona House A/S der laver nøglefærdige huse, og Cantona Montage A/S der opfører råhuse med Cantona systemet.

Det er da skønt at få den anerkendelse. Det er godt nok mig, der får prisen personligt, men mine medarbejdere har også fortjent det. Selvom jeg har født selskaberne og koncepterne, er det dem, der udfører det i hverdagen, sagde Morten Stausgaard.

Virksomhederne i Cantona Gruppen er vokset eksplosivt siden 2014 og skaber i dag godt 40 lokale arbejdspladser. I 2020 er der fokus på at få synliggjort de mange bæredygtige kvaliteter ved Cantona System og de ekstra kvadratmeter bolig. I alt har Cantona Gruppen 150 boliger i pipeline i 2020 – heraf 40 nøglefærdige huse, mens resten er opførelse af færdige råhuse.

Roblon Fondens Uddannelsespris – ny pris til Vækst & Vilje

Erhvervshus Nord administrerer Roblon Fondens Uddannelsespris, der over de næste fem år vil uddele en halv million kroner til studerende på videregående uddannelser i kommunen

Prisen blev for første gang uddelt ved årets Vækst & Vilje arrangement i januar 2020. Fem studerende fra MARTEC og EUC Nord delte de fire priser og 100.000 kroner.

Vi har med stor glæde kunne læse de ti indstillinger fra MARTEC og EUC Nord, som alle fortæller historien om engagerede og dedikerede studerende. Da min far stiftede Roblon Fonden, var det hans ønske, at den værdi, Roblon skabte, skulle komme området til gavn og glæde. Jeg er overbevist om, at prisen er lige er i min fars ånd. Fremtidens arbejdskraft er de unge mennesker, som uddanner sig, engagerer sig og dygtiggør sig. Vi ønsker at være med til at påskønne og fastholde unge mennesker til de mange spændende job, som findes i de private virksomheder i Frederikshavn kommune.

Nina Schou på vegne af Roblon Fonden.

Vinderne:

Mads Jørgensen, der læser til elektriker på EUC Nord og har læreplads ved Steen Jørgensen Elinstallation A/S. Han har hele vejen igennem sin uddannelse været en frontløber på den teknologiske udvikling, hvor han igennem en undersøgende tilgang har været meget interesseret i Internet of Things.

Steffen Richard og **Mads Tøt Lyngø**, der begge læser til maskinmester på MARTEC. De har via en innovationscamp i samarbejde med sygeplejerskestuderende fra UCN fundet frem til en teknisk løsning på en faglig problemstilling inden for sundhedssektoren. Gruppen har i praksis udviklet en simpel løsning til en fixering af slanger med et Fix-bånd.

Thomas Thomsen, der er blevet færdig som elektriker fra EUC Nord og har været i lære hos Strandby El-Teknik A/S. Thomas Thomsen er en helt igennem dygtig håndværker både på det teoretiske og praktiske plan.

Jack Nikkelsen, der læser til skibsmontør på EUC Nord og er i lære hos MAN Energy Solutions. Han er med i den maritime lærlingeordning. Fagligt har Jack udviklet sig med en hurtig stigende læringskurve og er kommet helt til tops i forhold til en række centrale kompetencer.

“

Mads Jørgensen har hele vejen igennem sin uddannelse været en frontløber på den teknologiske udvikling, hvor han igennem en undersøgende tilgang har været meget interesseret i Internet of Things.

Erhvervshus Nord om kvalificeret arbejdskraft

Der er en direkte sammenhæng mellem placering af uddannelse og samfundsøkonomisk vækst i et område. Uddannelse fastholder og tiltrækker unge, som har betydning for befolkningstallet i vores område. Det øger udbuddet af kvalificeret arbejdskraft og har betydning for virksomhedernes konkurrenceevne.

Det er helt afgørende, at vores virksomheder kan få den kvalificerede arbejdskraft, som de efterspørger for at kunne indfri deres vækstpotentialer. Vi skal derfor arbejde for at gøre Frederikshavn til en attraktiv uddannelsesby. Roblon Fonden er med deres pris med til at sætte fokus på vigtigheden af uddannelse og kvalificeret arbejdskraft lokalt.

Erhvervs-Get-Together 2019:

Inspiration, viden og stof til eftertanke

Godt 250 erhvervsfolk var samlet til taler, indlæg og networking, da de tre erhvervsforeninger inviterede til Erhvervs-Get-Together den 20. august i Arena Nord

Igen i 2019 inviterede Skagen, Frederikshavn og Sæby Erhvervsforening til Erhvervs-Get-Together for det lokale erhvervsliv i Arena Nord. Årets sponsorer var Arena Nord og BDO. Det er vigtigt, at erhvervslivet og dets samarbejdspartnere mødes og har et tæt samarbejde, da netop dét kendetegner os og er styrken i vores område, lød budskabet.

»Det er vigtigt, at vi mødes til arrangementer som dette – hvor vi taler med hinanden og skaber en fælles platform. For sammen står vi stærkere – og vi skal være med til at gå forrest i udviklingen af vores område. Der sker mange positive ting i vores område og ikke mindst hos mange af

vores virksomheder, men der er også en strukturel udfordring i samfundet, som er urbaniseringen. Den øger tilstrømningen af mennesker til de store byer og påvirker et område som vores negativt« sagde Karl Erik Slynge, formand for Frederikshavn Erhvervsforening på vegne af erhvervsforeningerne.

Efter taler fra borgmester Birgit S. Hansen og de to indlægsholdere, sluttede arrangementet af med spisning og networking.

Ceremonimester, oberst og tidligere leder af militære operationer Kim Kristensen gav et levende og personligt indlæg med budskabet om, hvordan man som leder skal have mod til at stille sig i første linje og gå forrest også i vanskelige tider. Han gav nogle meget personlige fortællinger fra sin tid i Forsvaret og nogle vigtige pointer om ledelse.

Fremtidsforsker Jesper Bo Jensen gav et oplysende indlæg om befolkningsudvikling, flyttømønstre og fremtidens arbejdskraft med udgangspunkt i Frederikshavn kommune. På trods af urbaniseringen er der også en modtendens, hvor børnefamilierne søger væk fra de store byer for at få råd til bolig og det hele liv. Her har vi gode muligheder for at tiltrække borgere til vores område og gøre os attraktive.

Erhvervsforeningerne:

Erhvervslivet involverer sig i lokal erhvervsudvikling

Godt 50 lokale erhvervsfolk yder en stor frivillig indsats i de lokale erhvervsforeninger for at skabe udvikling og vækst i vores område. 550 virksomheder er medlem i foreningerne. I erhvervsforeningernes bestyrelser findes ni af medlemmerne til Frederikshavn Erhvervsråd, der er øverste bestyrelse for driftsenheden Erhvervshus Nord

318
MEDLEMMER

Frederikshavn Erhvervsforening

Bestyrelsen i Frederikshavn Erhvervsforening består af 17 medlemmer, der mødes fire gange om året og drøfter lokal erhvervsudvikling og indsatsen i foreningen og Erhvervshus Nord. I bestyrelsen har de tre indsatsspor omkring offentlige udbud, Frederikshavn som uddannelsesby og flere skal med (arbejdskraft).

I forbindelse med årets generalforsamling var der arrangeret indlæg ved fire lokale aktører, der fortalte om deres indsatser og fremtidige planer. Det var Orskov Yard A/S, Frederikshavn Havn, Strandby Havn og FIK's Elite Academy.

Sæby Erhvervsforening

Sæby Erhvervsforenings bestyrelse består af 16 medlemmer, der mødes fire gange årligt, hvor de har fokus på lokal erhvervsudvikling og indsatserne i foreningen og Erhvervshus Nord. I Sæby har de fem arbejdsgrupper, som har fokus på emnerne: Havn, erhvervsgrunde, kommunikation og arrangementer, vækstmidler og overnatningsmuligheder.

I 2019 inviterede Sæby Erhvervsforening til en eksklusiv koncert for erhvervet med Allan Olsen, hvor 220 personer rockede med i Cantonas lokaler på Ålborgvej. De inviterede også inden for på Sæby Varmeværk til et infomøde om udvidelsen af solarealet og opførelsen af et muligt datacenter med synergi til varmemærket.

115
MEDLEMMER

Skagen Erhvervsforening

Skagen Erhvervsforenings bestyrelse består af 17 medlemmer, der mødes fire gange årligt med fokus på lokal erhvervsudvikling og indsatsen i foreningen og i Erhvervshus Nord.

I 2019 havde Skagen Erhvervsforening et arrangement i samarbejde med Skagen Museum, hvor 36 personer fik serveret tapas i den nye skiferbygning, hvor administrationen sidder og indlæg om museet ved museumsdirektør Lisette Vind Ebbesen. Derefter gav Lisette en spændende rundvisning i den imponerende særudstilling Mesterværker med store portrætter malet af P.S Krøyer.

121
MEDLEMMER

200 virksomheder mødes i faglige erhvervsnetværk

I Erhvervshus Nord driver vi faglige erhvervsnetværk, som samler virksomheder til gensidig sparring om et fagligt emne. I 2019 har vi etableret fem nye netværk, som betyder, at vi nu driver i alt syv netværk med godt 200 aktive virksomheder.

Netværk		virksomheder
GDPR-netværk	I 2019 har Erhvervshus Nord i samarbejde med Hjulmand-Kaptain etableret et GDPR-netværk (Persondataforordningen). Netværket har 32 aktive medlemsvirksomheder med mere end 35 deltagere, som alle har GDPR som ansvarsområde i den virksomhed, de ejer eller er ansat i. Formålet med netværket er at sikre, at virksomhederne er bedst muligt klædt på til at overholde GDPR og dermed undgå de konsekvenser, det kan give ikke at overholde GDPR.	35
Salgsnetværket	I 2019 oprettede Erhvervshus Nord et salgsnetværk, der sigter efter at højne de salgsmæssige kompetencer blandt deltagerne. Netværket beslutter selv, hvilke emner der skal tages op til behandling, og ejerskabet går på tur blandt medlemmerne. Der er seks medlemsvirksomheder i netværket.	6
KOMMA	I januar 2019 startede Erhvervshus Nord et nyt netværk for medlemsvirksomheder rettet mod kommunikations- og marketingansatte. Der er i dag 29 medlemsvirksomheder i netværket, som mødes én gang om måneden. Her udveksler deltagerne erfaringer og giver faglig sparring på discipliner inden for kommunikation. Der har også været arrangeret professionelt videokursus for en del af netværket.	29
Webshop	Erhvervshus Nord faciliterer Webshop Netværk Frederikshavn, som blev oprettet ultimo 2016. Netværket har 16 aktive medlemsvirksomheder, som alle ejer en webshop. Formålet med netværket er at skabe vækst i de enkelte webshops. Netværket mødes én gang om måneden, hvor de sparrer dels i mindre homogene grupper, men også i plenum. Til hvert møde er en af webshopindehaverne i "den varme stol", eller et fælles emne tages op evt. med ekstern indlægsholder.	16

Netværk		virksomheder
Strandby Erhvervsnetværk	Erhvervshus Nord faciliterer Strandby Erhvervsnetværk og er sekretariat for forretningsudvalget. Netværket har pt. 24 medlemsvirksomheder. I 2019 besluttede forretningsudvalget at intensivere mødeintervallet til fire gange om året og at hverve flere medlemmer, som udgangspunkt for at kunne få flere projekter i søen. I dag arbejdes der bredt med udvikling af Strandby, og emnerne spænder fra salg af erhvervsgrunde til branding af Strandby i omverdenen.	24
Morgenfruerne	Erhvervshus Nord driver Erhvervsnetværket Morgenfruerne, der optager kvindelige selvstændige erhvervsdrivende som medlemmer. Der er 79 medlemsvirksomheder i netværket, og det gør det til et af de største netværk for erhvervsaktive kvinder i landet. Aktiviteterne er temamøder, virksomhedsbesøg, udviklingsaktiviteter og studieture til udlandet. Netværket besøgte Berlin i 2016, Málaga i 2017, London i 2018 og har her i 2019 været på en erhvervstur på Mallorca. Det er Karen Bagge Nielsen, der er projektleder for Morgenfruerne.	79
Netværk om udenlandsk arbejdskraft	I 2016 var Erhvervshus Nord en af drivkræfterne bag etableringen af to virksomhedsnetværk om udenlandsk arbejdskraft. I dag faciliteres netværkene af Center for Arbejdsmarked. Netværkene har været en stor succes, og der er nu 20 virksomheder med i hver af de to netværk. VUC har for alvor bidraget til, at der er kommet gang i sprogundervisningen i både Frederikshavn og Skagen, ligesom netværkene fortsat er en vigtig indgang til en dialog med virksomhederne om bosætning af deres udenlandske nøglemedarbejdere og deres familier.	20

Netværk for tekniske medarbejdere – svømmebassiner/badelande

På opfordring fra en medlemsvirksomhed er Erhvervshus Nord i efteråret 2019 gået i gang med at opstarte et netværk, der handler om drift af svømmebassiner/badelande.

Hensigten med netværket er at skabe et fagligt fællesskab, hvor deltagerne kan sparre om drift og optimering af anlæggene.

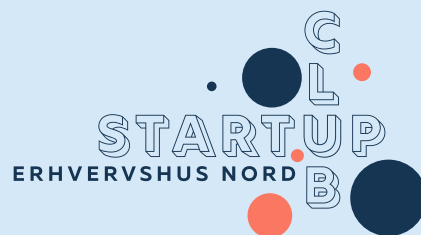
Erhvervshus Nord igangsætter netværket og faciliterer efterfølgende processen, hvis der er tilslutning blandt de virksomheder, som kan være relevante deltagere i netværket.

I 2020 er der planer om at oprette flere netværk for vores erhverv.

Iværksætteri og nye virksomheder

2019 blev startskuddet for den nye iværksætterordning StartUp Club

StartUp Club tilbyder et forløb bestående af tre sessioner af ca. 1,5 times varighed med en iværksætterkonsulent fra Erhvervshus Nord, hvor grundlæggende elementer til etablering af egen virksomhed gennemgås og brancherelaterede spørgsmål behandles. Derudover stiller programmet tre private rådgivere til rådighed for den enkelte iværksætter i 3x2 timer. 54 personer benyttede rådgivningen i 2019.

Sparring om relevante emner

For 23-årige Simon Vejle var drømmen at starte sit eget murerfirma. Der er langt fra tanken hjemme i sofaen til rent faktisk at starte sin egen virksomhed, som Simon siger. Hans bank henviste ham til Erhvervshus Nord, der vejleder lokale iværksættere, og det fik realiseret idéen.

Jeg havde fået oprettet CVR-nummer, men jeg havde brug for at snakke med nogen om, hvordan det at starte virksomhed i det hele taget fungerer. Hos Sidsel (iværksætterkonsulent) fik jeg svar på de praktiske spørgsmål fx omkring virksomhedsform, og vi fik snakket om min markedsandel og potentielle kunder. Jeg ved faktisk ikke, om jeg ellers var kommet i gang, da det ikke bare er noget, man lige gør, siger Simon.

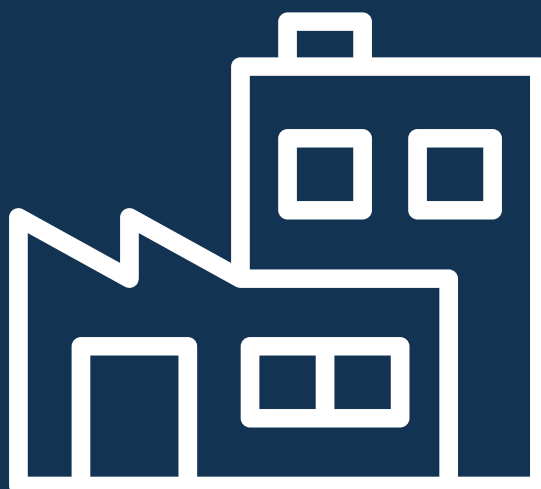
Nye virksomheder i Frederikshavn Kommune

I 2019 blev der registreret 360 nye virksomheder af de udvalgte selskabsformer. Godt 95 procent af virksomhederne er i drift i januar 2020. Ser vi samlet på perioden 2016-2019, er der en overlevelsesrate på 81 procent for nye virksomheder i Frederikshavn kommune.

År	Alle	I normal drift januar 2020
2019	360	341
2018	426	365
2017	496	395
2016	499	342
Ialt		1.564

Kilde NN Erhverv. Virksomhedsformer: Enkeltmandsvirksomhed, Interessentskab, Aktieselskab, Anpartsselskab, Erhvervsdrivende Fond, Filialer af udenlandske selskabsformer.

81%
OVERLEVELSESRATE

For 43-årige Mariann Sjøberg blev Frederikshavn Køreskole en realitet i 2019, og hun har også hentet sparring og råd hos Erhvervshus Nord.

Hos Erhvervshus Nord har vi talt om alle aspekter ved at starte virksomhed med hovedvægten på mit budget, og hvor mange elever jeg gerne skal have tilgang af på månedsbasis. Så har Sidsel (iværksætterkonsulent) åbnet mine øjne for andre mulige kunde grupper, så det ikke kun er de unge. Det kan fx være ældre kvinder, som ikke har kørt bil i mange år, fordi det har manden gjort. Men pludselig kan de få et behov for at kunne køre selv, og så kan de få nogle timer hos mig, forklarer Mariann Sjøberg.

Udenlandske borgere får hjælp til egen virksomhed

Rumænske Claudiu Vasile bor i Frederikshavn og har oprettet CVR-nummer til virksomheden Visible Media med hjælp fra Frederikshavn Kommunes Bosætnings-service og Erhvervshus Nords iværksætterrådgivning til udenlandske borgere.

I Erhvervshus Nord har jeg fået information om, hvilken lovgivning der gælder i DK, når man skal starte sin egen business. Jeg har fået mere klarhed over min virksomhed ved at udfylde en forretningsplan. Vi har snakket om, hvordan jeg finder mine kunder og bygger et netværk – og bruger de kontakter jeg har. Vi bruger ikke netværk på den måde i Rumænien – så der skal jeg lære at fortælle dem, jeg kender – fx i cykelklubben, hvad jeg laver, fortæller Claudiu Vasile.

Erhvervshus Nord og Frederikshavn kommune er partner i det EU-støttede KASK-projekt Netværk for Iværksætteri og Jobskabelse (NIV), som har fokus på at hjælpe flere udenlandske borgere ud i job eller i gang med egen virksomhed. Bosætningservice tager den indledende dialog med borgeren, og henviser dem derefter til Erhvervshus Nord, hvor der også er mulighed for at have en tolk med.

A photograph showing four people in a professional setting. On the left, a woman with short grey hair and glasses, wearing a black top, is looking towards the center. In the middle, a woman with dark hair, wearing a green top, is looking at a document. To her right, a man with blonde hair, wearing a white shirt, is also looking at the document. On the far right, a man with glasses and a blue suit is looking towards the center. They are all gathered around a table, and the background is a dark blue wall.

Erhvervsfremmesystemet i Danmark

Erhvervshus Nord er en del af det danske erhvervsfremmesystem, der er defineret i Lov om Erhvervsfremme fra 2019, som er aftalt mellem KL og Erhvervsministeriet.

Loven organiserer erhvervsindsatsen mellem Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, tre statslige institutioner, syv regionale erhvervshuse og den kommunale indsats.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse (DEFB) er nedsat af Erhvervsministeren og består af 17 medlemmer, der er udpeget af forskellige aktører. DEFB har til formål at understøtte en sammenhængende decentral erhvervsfremmeindsats. De har formuleret en strategi for decentral erhvervsfremme med bidrag fra de enkelte regioner.

DEFB har også ansvar for at udarbejde lokale og landsdækkende programmer. De administrerer samtidig anvendelsen af midler fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond.

På det statslige niveau er erhvervsfremme samlet på de tre ministerier

- Erhvervsministeriet (Vækstfonden)
- Udenrigsministeriet (Eksportkredit og Eksportrådet)
- Forsknings- og uddannelsesministeriet (Innovationsfonden).

Der sidder repræsentanter for de statslige enheder i de tværkommunale erhvervshuse.

De syv erhvervshusene fungerer som tværkommunale kompetencecentre, der samler specialiserede faglige kompetencer om virksomhedsdrift og -udvikling og giver decentral adgang til højt specialiserede statslige ordninger samt bidrager til strategien fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. I Aalborg ligger Erhvervshus Nordjylland, som har filial på Mors.

Den kommunale erhvervsindsats varetager den lokale erhvervsudvikling og virksomhedsrettede myndighedsbetjening med mulighed for lokale erhvervsserviceydelser, herunder 1:1 vejledning der hjælper virksomhederne videre. De kommunale enheder er døråbner til resten af erhvervsfremmesystemet.

Lokalt har Frederikshavn Kommune en kontrakt med Frederikshavn Erhvervsråd om at løse den lokale erhvervsservice og bestemte erhvervsopgaver. Erhvervshus Nord er driftsenhed for Frederikshavn Erhvervsråd og løser derfor i praksis opgaverne aftalt med Frederikshavn Kommune, og opgaver som erhvervsforeningerne ønsker.

Erhvervshus Nords rolle og indsatser

I Erhvervshus Nord arbejder vi med tre mulige veje for at skabe nye job:

- Vi kan understøtte etablering af nye virksomheder (iværksætteri)
- Vi kan hjælpe med vækst i eksisterende virksomheder
- Vi kan tiltrække virksomheder og investeringer udefra.

De tre veje til flere job er inkluderet i vores tre hovedopgaver; erhvervsservice, erhvervsudvikling og erhvervsstrukturudvikling.

Erhvervsservice

Erhvervshus Nords erhvervsservice rummer tilbud til vores medlemmer og lokale virksomheder, som er indirekte jobskabende.

Arrangementer og infomøder

Erhvervshus Nord er som det lokale erhvervskontor knudepunkt for udbud af en række arrangementer og infomøder til det lokale erhvervsliv.

Erhvervsnetværk

Erhvervshus Nord er facilitator for stærke, erhvervsfaglige netværk. Målet med netværkene er sparring og erfaringsudveksling for at styrke virksomhederne på centrale områder.

Interessevaretagelse & branding

Erhvervshus Nord arbejder for at synliggøre problemstillinger for det lokale erhvervsliv og optimere deres rammebetingelser.

Vi ønsker at bidrage til et positivt image for vores område med det formål at tiltrække virksomheder, investeringer og kvalificeret arbejdskraft.

Erhvervsudvikling

Vores ydelser omkring erhvervsudvikling handler om at skabe vækst i eksisterende virksomheder og etablering af nye virksomheder i Frederikshavn kommune. Erhvervsudvikling er jobskabende i en skala på 1:1 i et tæt forløb med den enkelte virksomhed.

1:1 vejledning og behovsaflarung

Vi skal være proaktive i forhold til 1:1 vejledning af virksomhederne i Frederikshavn Kommune. Vores rådgivning baserer sig på individuel sparring og vejledning til den enkelte virksomhed med udgangspunkt i certificeringen Væksthjulet, der bruges bredt i det danske erhvervsfremmesystem.

Iværksætteri

Erhvervsudvikling handler også om at støtte etableringen af nye virksomheder. Vores iværksætterresourcer er dedikeret til nogle forskellige målgrupper;

Basisiværksættere: borgere i Frederikshavn kommune, der ønsker at være selvstændige. Det er virksomheder, som endnu ikke er etableret.

Perspektivrige iværksættere: virksomheder i Frederikshavn kommune, der er op til fem år gamle, og som vurderes til at have et særligt potentiale for vækst og job.

Erhvervsstrukturudvikling

Erhvervsstrukturudvikling handler om en langsigtet og strategisk udvikling af den lokale erhvervsstruktur med fokus på jobpotentialer. Via analyser identificerer vi centrale erhvervsøkonomier, som vi herefter arbejder med at udvikle og styrke blandt andet ved at tiltrække virksomheder og investeringer udefra. En værdikæde er en kæde af aktører, der indgår i en sammenhængende økonomi.

I erhvervsstrukturudvikling arbejder vi grundlæggende med det, som ikke er her. Vi forsøger med vores arbejde at skabe nye eller styrke eksisterende erhvervsøkonomier, som bidrager med ny vækst og job i vores område. Dette gør vi inden for rammerne af vores fire vækstspor, som er defineret af Frederikshavn kommune; Fødevarer, det maritime, oplevelsesøkonomi og energi samt det nye vækstspor Recycling City.

Arbejdet med erhvervsstrukturudvikling er langsigtet og kræver fordybelse, men jobpotentialer er meget stort, hvis indsatsen lykkes.

Jobskabelsen **stiger** i vores virksomheder

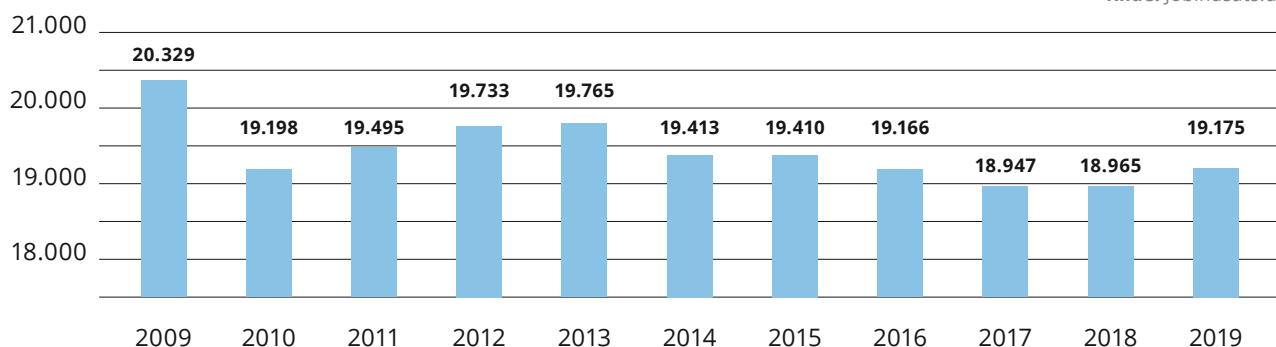
I 2019 var der 19.175 fuldtidsjob i Frederikshavn kommune, som er en stigning på godt 200 job i forhold til året før

Attraktive job er yderst vigtige for at fastholde og tiltrække borgere udefra. Jobskabelsen hænger derfor tæt sammen med en positiv befolkningsudvikling. Der er vækst og optimisme hos mange af vores lokale virksomheder, som har haft en jobtilvækst i 2019.

Store investeringer i vores erhvervshavne i Skagen og Frederikshavn bidrager til muligheden for en yderligere jobskabelse i de kommende år sammen med vækst i andre industrier.

Antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere med job i Frederikshavn Kommune

Kilde: Jobindsats.dk

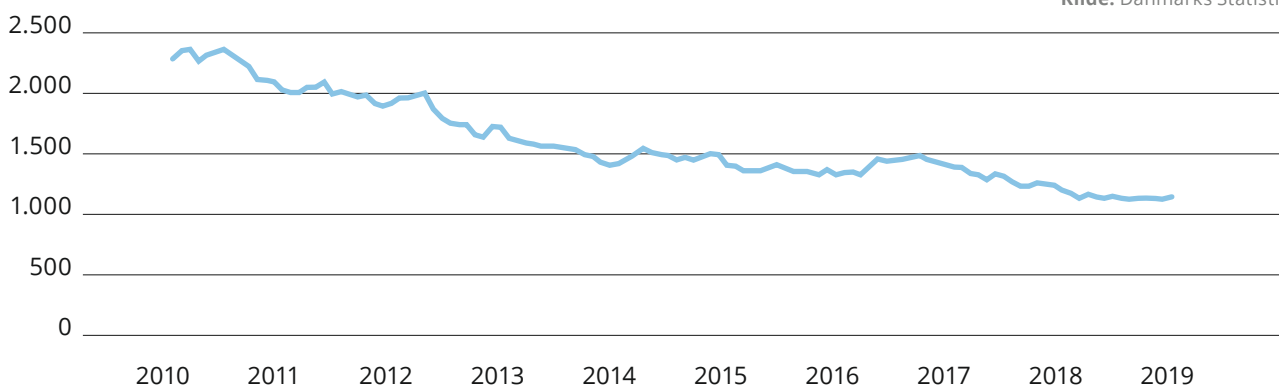
Ledigheden er faldet yderligere

Ledigheden i Frederikshavn kommune var ved udgangen af 2019 4,1 procent, som svarer til 1.110 fuldtidsledige. Ledigheden på landsplan var ved udgangen af 2019 på 3,7 procent.

I erhvervsforeningerne er der et samarbejde med Jobcenter Frederikshavn om at få flere borgere på kanten af arbejdsmarkedet tilknyttet en virksomhed, så vi kan få de sidste med.

Udvikling i antal fuldtidsledige i Frederikshavn Kommune

Kilde: Danmarks Statistik

Antallet af udenlandske ansatte stiger fortsat

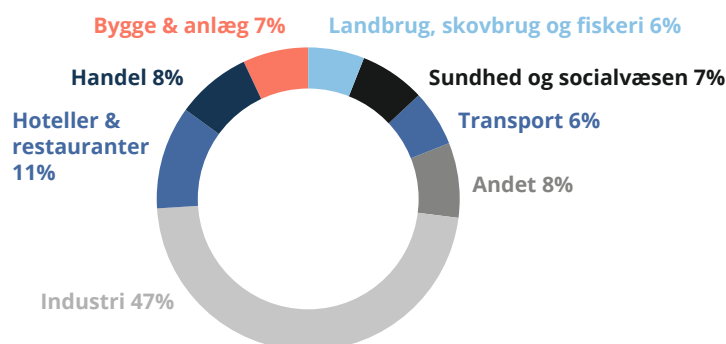
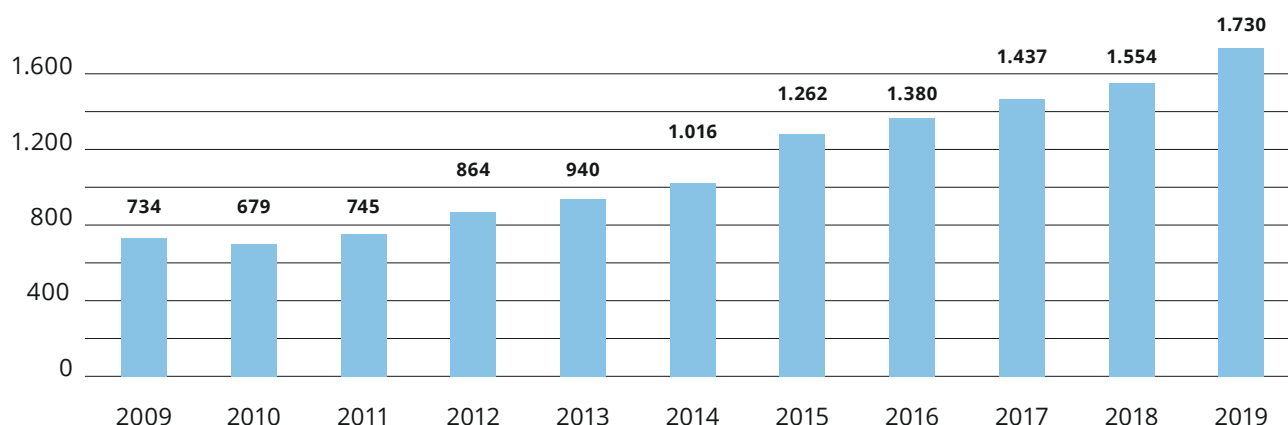
I 2019 var der 1.730 fuldtidsbeskæftigede udenlandske borgere i Frederikshavn kommune. Antallet er steget til over det dobbelte siden 2010

Vores virksomheder efterspørger kvalificeret arbejdskraft, men på nogle områder er arbejdskraften ikke tilgængelig i vores område. Begrebet kvalificeret arbejdskraft refererer her til kvalificerede medarbejdere på alle uddannelsesniveauer. Manglen på kvalificeret arbejdskraft løser virksomhederne blandt andet ved at ansætte udenlandsk arbejdskraft.

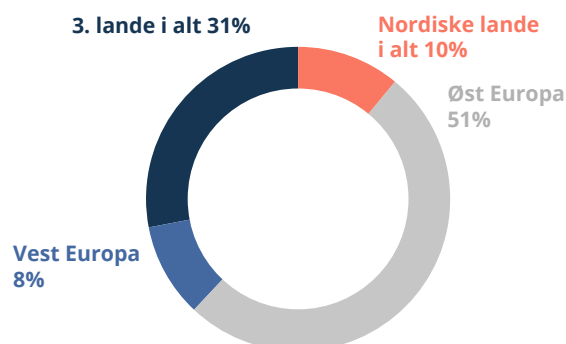
Det giver samtidig et potentiale for bosætning, da det er mennesker, som har en tilknytning til vores område via deres job. Det er ofte yngre mennesker, som allerede er eller har potentiale til at blive en børnefamilie over tid. Skal vi have bosætning af vores udenlandske arbejdskraft, skal vi kunne tilbyde job til begge ægtefæller.

Antal fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere

Kilde: Udlændingeregisteret, EstherH, CPR-registeret, CVR-registeret, DetailCOR

Her arbejder de udenlandske ansatte i Frederikshavn Kommune

Fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere 2019

Befolkningsudviklingen falder fortsat

I 2019 er befolkningsniveauet i kommunen faldet med godt 300 personer, og er nu under 60.000 borgere. I 2029 vil borgere på 65+ udgøre den største befolkningsgruppe i kommunen

Urbaniseringen, som øger tilstrømningen af mennesker til de store byer, er også en udfordring for Frederikshavn kommune. Det er en udvikling, som foregår i samfund over hele verden og i mange danske byer. For at få et opgør med den nuværende udvikling, hvor mange søger mod de større byer, skal vi stå sammen. Og det gør vi. Både kommune, erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner arbejder sammen på at fastholde flere unge borgere og tiltrække borgere udefra.

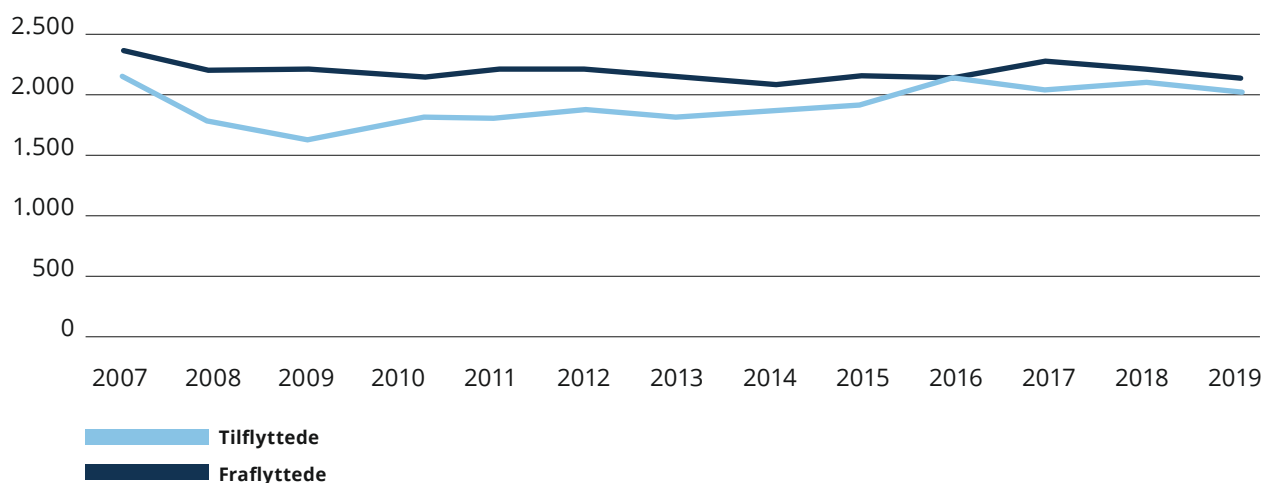
Befolkningstallet har stor betydning for den private efterspørgsel i en kommune. Et befolkningstal i fremgang giver økonomisk vækst og påvirker derfor en række områder: Ejendomspriserne vil stige på grund af en større efterspørgsel efter huse. Der vil være flere borgere, som efterspørger håndværkere, frisører, besøg på restauranter, indkøb i detailhandlen med videre. En positiv befolkningsudvikling har derfor betydning for jobskabelsen.

Befolkningens udvikling efter tid, område og bevægelsesart i Frederikshavn kommune

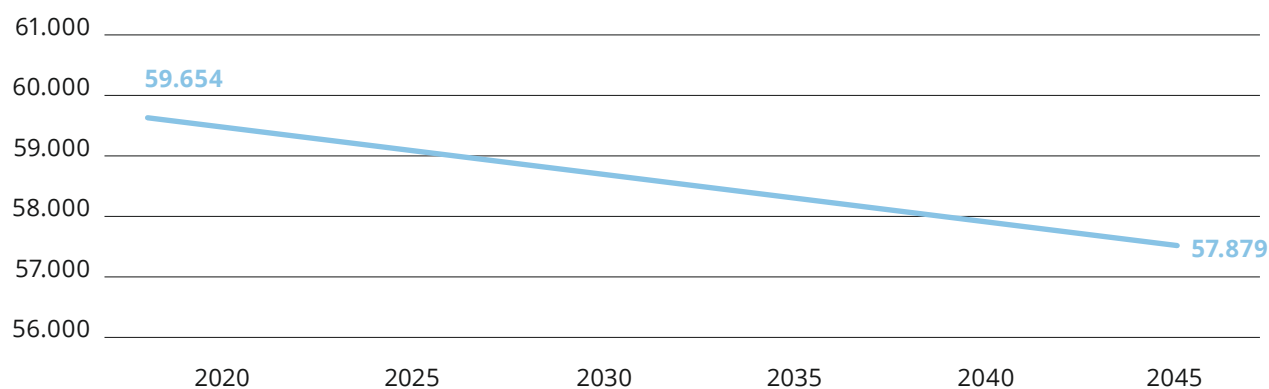
	Levendefødte	Døde	Fødselsoverskud	Tilflyttede	Fraflyttede	Netto tilflyttede	Indvandrede i alt	Udvandrede i alt	Netto indvandrede	Befolknings-tilvækst	Befolkningen ultimo indværende år
2012	473	730	-257	1906	2211	-305	491	304	187	-383	60.775
2013	460	725	-265	1817	2153	-336	596	310	286	-317	60.458
2014	466	709	-243	1879	2079	-200	684	313	371	-81	60.377
2015	444	731	-287	1926	2156	-230	750	349	401	-131	60.246
2016	513	729	-216	2128	2137	-9	643	306	337	110	60.356
2017	495	704	-209	2052	2303	-251	588	320	268	-216	60.140
2018	483	761	-278	2113	2277	-164	593	306	287	-153	59.987
2019	443	722	-279	2069	2251	-182	584	421	163	-333	59.654

Kilde: Danmarks Statistik. Data fra Det Centrale Personregister (CPR)

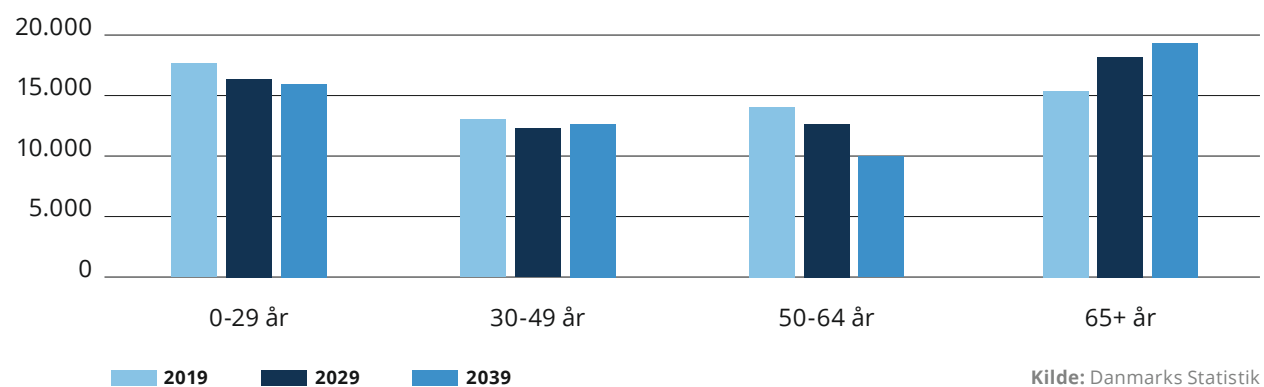
Tilgang/afgang Frederikshavn Kommune

Befolkningsfremskrivning frem mod 2045

Befolkningsfremskrivning baseret på alder

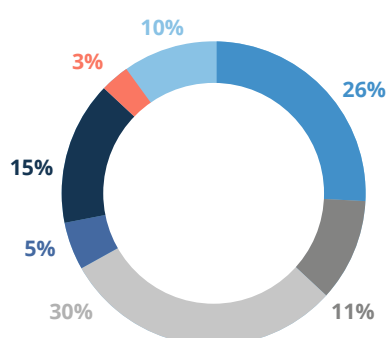
Kilde: Danmarks Statistik

Vi er foran på erhvervsuddannede og bagud på højtuddannede borgere

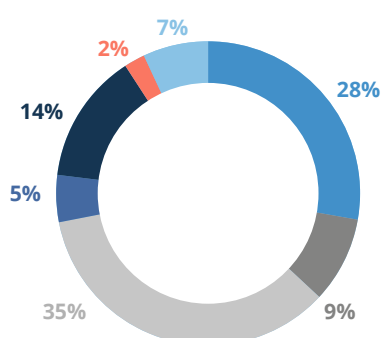
På landsplan har ti procent af borgerne en lang videregående uddannelse mod tre procent i Frederikshavn Kommune. 41 procent af borgerne har en erhvervsuddannelse mod 30 procent på landsplan.

Et generelt lavt uddannelsesniveau i vores område har konsekvenser for tilgængeligheden af kvalificeret arbejdskraft. Vi skal derfor arbejde for at hæve vores gennemsnitlige uddannelsesniveau.

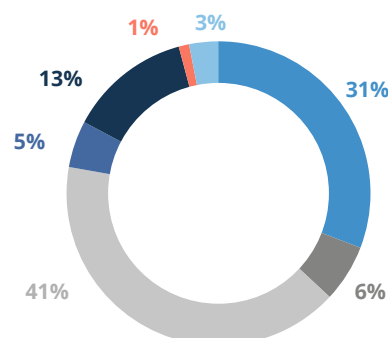
Befolkningens højeste gennemførte uddannelse

Hele landet
2019

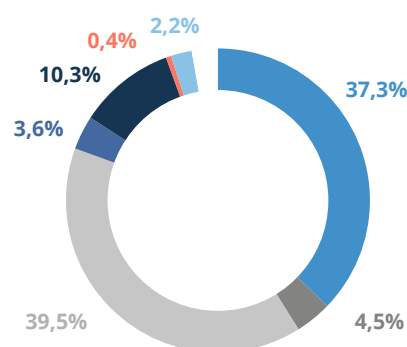
Region Nordjylland
2019

Frederikshavn Kommune
2019

- H10 Grundskole
- H20 Gymnasiale
- H30 Erhvervsfaglige uddannelser
- H40 Korte videregående uddannelser, KvU
- H50 Mellemlange videregående uddannelser, MVU
- H60 Bacheloruddannelser, BACH
- H70 Lange videregående uddannelser, LVU

Kilde: statistikbanken.dk Befolkningen mellem 15 og 69 år er opgjort pr. 1. jan. det pågældende år. Den højst fuldførte uddannelse er opgjort pr. 1. okt. året før.

Frederikshavn Kommune
2009

Erhvervsuddannelser optag

Tilmelding til ungdomsuddannelserne fra elever i 9. og 10. klasse

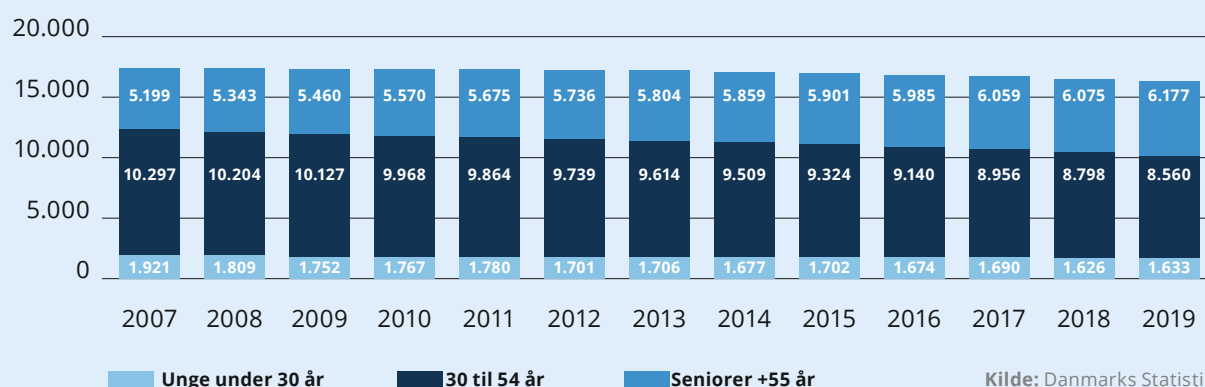
Område	Erhvervsuddannelser		Gymnasiale uddannelser		FGU og øvrige		Øvrigt	
År	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Frederikshavn	25,8	24,2	68,0	69,4	2,3	3,2	3,9	3,2
Nordjylland	24,2	26,1	70,2	68,5	1,0	0,8	4,7	4,4
Hele Landet	19,4	20,1	73,1	72,0	2,5	3,2	5,0	4,7

Kilde: Styrelsen for It og Læring

FAKTA: I notatet indgår kun de tilmeldinger, som eleverne har givet 1. prioritet. Det er elevernes tilmeldinger pr. 15. marts 2019, der indgår. Der indgår kun elever, som søger en ungdomsuddannelse eller lignende direkte fra 9. eller 10. klasse. Det betyder, at ældre elever, der fx søger en erhvervsuddannelse eller hf, ikke er med her. Det betyder også, at elever, der efter 9. klasse ønsker at fort-

sætte i 10. klasse ikke indgår i opgørelsen. Det skal dog bemærkes, at der er sket en stigning på 0,8 procentpoint i andelen af elever, der efter 9. klasse ønsker at starte i 10. klasse i 2019. Det betyder at i år, vælger 47 procent af eleverne i 9. klasse at ansøge om 10. klasse. I alt indgår oplysninger om 66.296 elevers tilmeldinger.

Borgere med en erhvervsuddannelse fordelt på alder i Frederikshavn

Flere udpendlere end indpendlere

Flere borgere pendler ud af Frederikshavn, end ind til job i kommunen

Indpendlerne udgør potentielle borgere i vores kommune, og vi skal arbejde for at få arbejdskraften til at bosætte sig her. Erfaringerne viser, at i en højkonjunktur vil pendlerne have tendens til at søge arbejde tættere på deres bopæl. Vi sikrer den mest stabile arbejdskraft og en positiv befolkningsudvikling ved at få ansatte til at bosætte sig lokalt.

Samtidig skal vi have fokus på at skabe flere jobs lokalt, så færre pendler ud, men har arbejdsplads i kommunen.

Ind- og udpendling til/fra Frederikshavn Kommune

	2015		2016		2017		2018	
	Ind	Ud	Ind	Ud	Ind	Ud	Ind	Ud
Brønderslev	986	753	973	766	967	758	1.037	792
Hjørring	2170	1.703	2.097	1.784	2.109	1.850	2.088	1.914
Jammerbugt	124	85	138	91	138	107	145	121
Læsø	31	33	29	32	33	40	35	41
Mariagerfjord	25	40	29	52	24	57	32	51
Morsø	5	2	6	3	8	2	8	10
Rebild	70	58	67	52	75	59	79	51
Thisted	28	23	24	17	27	19	29	12
Vesthimmerlands	37	31	37	28	30	27	32	34
Aalborg	1.412	2.231	1.491	2.216	1.519	2.132	1.640	2.155
I alt	4.888	4.959	4.891	5.041	4.930	5.051	5.125	5.181

Kilde: dst.dk

5.181

*borgere pendler ud af
Frederikshavn kommune*

5.125

*borgere pendler ind til job i
Frederikshavn kommune*

Status på **ejendomsmarkedet**

Status på boliger, kontor, butik og lokaler i Frederikshavn fra Nordicals seneste markedsrapport efteråret 2019

Boligudlejningsejendomme

Gennem det seneste halvår er investeringsinteressen i Frederikshavn vokset blandt både private velhavere og større investorer fra især Aalborg. Investorerne lokkes til af de højere startafkast, sammenlignet med i Aalborg-området. Investeringsinteressen er størst omkring boligudlejningsejendomme, hvor startafka-

stet i Frederikshavn typisk ligger i spændet 7,0-8,0%, hvilket er 350-400 bp højere end startafkastet på boligudlejningsejendomme i Aalborg. Tilsvarende ligger kvadratmeterpriserne typisk i et niveau, der er under halvdelen af prisniveauet i Aalborg.

Frederikshavn	3. kvartal 2018	3. kvartal 2019
Tomgangsrate i %	8,00-10,00	8,00-10,00
Kortsigtsprognose (↘ → ↗)	↘	↘
Afkast på fuldt udviklede prime ejendomme (%)	7,00-8,00	7,00-8,00
Afkast på prime ejendomme med udviklingspotentiale (%)	8,00-9,50	8,00-9,50
Afkast på fuldt udviklede ejendomme sekundær beliggenhed (%)	9,50-10,50	9,50-10,50
Afkast på sekundære ejendomme med udviklingspotentiale (%)	10,50-11,50	10,50-11,50
Etagemeterpris på fuldt udviklede prime ejendomme	10-11.000	10-11.000
Etagemeterpris på prime ejendomme med udviklingspotentiale	6-7.000	6-7.000
Etagemeterpris på fuldt udviklede ejendomme sekundær beliggenhed	4-5.000	4-5.000
Etagemeterpris på sekundære ejendomme med udviklingspotentiale	2-3.000	2-3.000

Kilde: Nybolig Markedsrapport efteråret 2018

Butikslokaler

I Frederikshavn er lejemarkedet karakteriseret af et stort og varierende udbud af lejemål samt en afdæmpet efterspørgsel. Trods misforholdet mellem udbud og egentlig efterspørgsel holder lejeniveauet på prime gågadebeliggenheder endnu et uændret niveau.

Frederikshavn	4. kv. 2018	4. kv. 2019
Leje (DKK/m ² /år)	1.300	1.300
Prime afkast (%)	7,5%	7,5%
Tomgangsrate (%)	7,3%	8,2%

Kontorejendomme

I Frederikshavn drives lejeaktiviteten hovedsageligt af mindre lejesøgende virksomheder. Ligesom i Aalborg vil lejerne gerne placere sig i lejemål, som er en del af kontorfællesskaber, hvor de udover selve lejemålet får brugsret til diverse fællesfaciliteter, og kan indgå i et professionelt netværk

og socialt fællesskab. Her kan Kattegat Siloen i havneområdet fremhæves som et godt eksempel på et velfungerende flerbrugerhus. Lejemarkedet i Frederikshavn har i en længere periode været karakteriseret ved et overudbud af attraktive lejefaciliteter i centrum og havneområdet.

Frederikshavn	3. kv. 2018	3. kv. 2019
Tomgangsrate i %	10,00-12,00	10,00-12,00
Kortsigtsprognose (↘→↗)	→	→
Bruttoleje: Klasse A ejd. (DKK/m ² /år)	500-600	500-600
Kortsigtsprognose (↘→↗)	→	→
Bruttoleje: Klasse B ejd. (DKK/m ² /år)	350-450	350-450
Kortsigtsprognose (↘→↗)	→	→
Bruttoleje: Klasse C ejd. (DKK/m ² /år)	200-350	200-350
Kortsigtsprognose (↘→↗)	→	→
Afkast: Klasse A ejendomme i %	8,00-8,50	8,00-8,50
Afkast: Klasse B ejendomme i %	9,50-10,50	9,50-10,50
Afkast: Klasse C ejendomme i %	10,50-11,50	10,50-11,50

Lager og produktionslokaler

I Frederikshavn er lejemarkedet karakteriseret af en stigende lejeaktivitet affødt af den nærtstående færdiggørelse af havneudvidelsens anden etape. Lejerne strømmer til de nye havnearealer, der tilbyder de moderne faciliteter, som lejerne længe har efterspurgt. Blandt andet har Stena Oil valgt Frederikshavn til deres nye olieterminal, der bliver den største af sin slags i Skandinavien.

Frederikshavn	4. kv. 2018	4. kv. 2019
Prime leje (DKK/m ² /år)	250	250
Prime afkast (%)	9	9
Tomgangsrate (%)	1,8	1,3

Ordforklaring

Afkast:

Markedsafkast udgøres af det opnåelige afkast for en fuldt udlejet ejendom, udlejet til markedslejeniveau.

Klasse A ejendom:

Ejendom, der genererer en over gennemsnitlig leje i et givent delmarked.

Klasse B ejendom:

Ejendom, der genererer en gennemsnitlig leje i et givent delmarked.

Klasse C ejendom:

Ejendom, der genererer en under gennemsnitlig leje i et givent delmarked.

Prime afkast:

Bedste (dvs. laveste) afkast, der kan forventes for en ejendom af bedste kvalitet og beliggenhed i et givent delmarked.

Prime leje:

Højeste årlige bruttuleje pr. m², der kan forventes for en ejendom af bedste kvalitet og beliggenhed i et givent delmarked.

Tomgang:

Andelen af ledige kvadratmeter i et givent kvartal og delmarked, opgjort af [oline.dk](http://online.dk)

Erhvervshus Nords team

Niels Bay Christensen
Erhvervsdirektør
2336 9181
nics@erhvervshusnord.dk

Daniel John Høgedahl
Erhvervskonsulent
4144 8256
dajh@erhvervshusnord.dk

Per Frank Hansen
Erhvervskonsulent
2429 4330
peha@erhvervshusnord.dk

Birgitte Christensen
Erhvervskonsulent
6124 6901
bich@erhvervshusnord.dk

Thorbjørn Stenholm
Erhvervskonsulent
2063 6707
thst@erhvervshusnord.dk

Sidsel Schmidt Andersen
Iværksætterkonsulent
2231 8403
sisas@erhvervshusnord.dk

Tanja Jørgensen
*Økonomiansvarlig /
netværksfacilitator*
2112 9915
tajo@erhvervshusnord.dk

Pernille Urth
Kommunikationsansvarlig
6128 7517
peur@erhvervshusnord.dk

Anne-Lise Klitgaard Wøhlk
Direktionssekretær
2988 4800
anwo@erhvervshusnord.dk

Nøgletal Erhvervshus Nord

	2015	2016	2017	2018	2019
Omsætning	7.348.876	6.388.598	6.843.132	8.231.647	6.773.142
Resultat	147.499	55.234	331.389	1.115.432	-124.074
Egenkapital	1.712.809	1.768.043	2.099.427	3.214.859	3.090.780
Balancesum	4.393.476	5.442.250	5.754.721	7.313.189	7.996.415
Ansatte	10	9	10	9	9

Erhvervshus Nord

SKAGEN | FREDERIKSHAVN | SÆBY

*Du er altid velkommen
til at kontakte os:*

Silovej 8, 1.sal
9900 Frederikshavn

+ 45 9226 2626
info@erhvervshusnord.dk

erhvervshusnord.dk

